

Arrest

nr. 296 698 van 8 november 2023
in de zaak RvV X / XI

Inzake: 1. X
2. X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. LOOBUYCK
Langestraat 46 / 1
8000 BRUGGE

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE Xide KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X en X, die beiden verklaren van Moldavische nationaliteit te zijn, op 3 juni 2023 hebben ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 28 april 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de administratieve dossiers.

Gelet op de beschikking van 7 september 2023, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 27 september 2023.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. SERBRUYNS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat H. VAN NIJVERSEEL, die *loco* advocaat A. LOOBUYCK verschijnt voor de verzoekende partijen, en van attaché I. SNEYERS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Eerste verzoekende partij (hierna: verzoekster) en tweede verzoekende partij (hierna: verzoeker), moeder en zoon, die beiden verklaren van Moldavische nationaliteit te zijn, komen volgens hun verklaringen België binnen op 30 juli 2022 en verzoeken op 2 augustus 2022 om internationale bescherming. Op 28 april 2023 beslist de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal), zowel ten aanzien van verzoekster als ten aanzien van verzoeker, tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit zijn de thans bestreden beslissingen, die op 2 mei 2023 aan verzoekster en verzoeker aangetekend worden verzonden.

1.2. De bestreden beslissing, genomen ten aanzien van verzoekster, luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen heeft u de Moldavische nationaliteit. U werd geboren op 4 september 1974 in wijk Drochia in het dorp Nikarjan. U bent Roma van etnie en christen van religie.

U ging drie à vier jaar naar school en woonde altijd in Nikarjan, en werkte af en toe in de landbouw als seizoensarbeider. U probeerde ook in Rusland en Oekraïne aan werk te geraken.

U kreeg drie zoons met uw echtgenoot V. R.: Ci. R. (O.V. X.XXX.XXX), zijn tweelingbroer So. R. (O.V. X.XXX.XXX) en I. R.

Toen uw kinderen nog klein waren, was u op gegeven moment in Rusland toen de voormalige eigenares van uw huis zich zomaar in uw woning had binnengelaten en zich er opnieuw had gevestigd. Een jaar later besliste de rechtbank dat de woning wel degelijk van u was, maar u raakte alsnog uw woning kwijt: u had geld geleend om de rechtszaak te bekostigen en kon deze lening niet terugbetalen, waardoor u uw huis uiteindelijk overdroeg aan de vrouw die u geld geleend had om uw schuld te vereffenen. Daarna woonde u afwisselend in een schuurtje en bij uw moeder.

Uw zoon I. overleed in 2017 op 22-jarige leeftijd door ziekte. Daarna scheidden u en uw man. U vermoedde dat de artsen fouten gemaakt hebben bij de behandeling van I. en sprak daarover in een reportage van een tv-programma. U wou ook klacht indienen tegen de artsen, maar een arts genaamd G. intimideerde u en stelde dat u nog grotere problemen zou krijgen als u klacht zou indienen, waardoor u daarvan afzag. De arts liet ook iemand naar u bellen met dezelfde bedreigende boodschap, het laatst mogelijk twee jaar geleden.

Na de dood van uw zoon trok u naar Frankrijk, waar u asiel aanvraagde, maar u werd er afgewezen. U trok naar Nederland, waar u ook een verzoek om internationale bescherming deed, maar zij verwezen u terug naar Frankrijk. Daarop keerde u terug naar Moldavië, waar u nog vijf jaar gewoond heeft.

Uw zoon Ci. was in 2021 naar België gekomen en deed er een verzoek om internationale bescherming, maar werd geweigerd.

In 2022 besliste u samen met uw zoon So. ook naar België te komen: jullie hebben beiden gezondheidsproblemen en hadden genoeg van de vijandige omgeving waarin jullie woonden. Immers werden uw zoons in Moldavië gedurende de jaren uitgescholden door dronkaards en soms zelfs fysiek aangevallen, enkel omdat ze Roma zijn, en u maakte ook eens mee dat jongeren uw woonst omringden om jullie aan te vallen, waarna zij enkel een boete kregen van de politie.

Na uw vertrek uit Moldavië, omstreeks mei-juni 2022, verbleef u nog ongeveer anderhalve maand in Polen om er geld te verdienen om de rest van de reis richting België te bekostigen. U en uw zoon So. arriveerden in België en deden er samen een verzoek om internationale bescherming op 2 augustus 2022.

Ter staving van uw asielrelaas legde u uw internationaal paspoort en dat van So. neer, een medisch attest over So.'s gehoorproblemen, en een inschrijvingsformulier van So. van het Ligo centrum voor basiseducatie in regio Brugge-Oostende-Westhoek.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na een grondige analyse door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen dient te worden vastgesteld dat u er niet in bent geslaagd aannemelijk te maken dat u in Moldavië een gegronde vrees dient te koesteren voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of dat u er een reëel risico zou lopen op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming. De problemen die u aanhaalt zijn immers onvoldoende ernstig en niet actueel.

Met betrekking tot de vrees die u aanhaalt ten aanzien van de arts G., die u zou bedreigd hebben na de dood van uw zoon I., moet het volgende worden opgemerkt. U ontvluchtte Moldavië reeds in 2018 wegens deze problemen en deed toen een verzoek om internationale bescherming in Frankrijk. Nadien keerde u echter terug naar Moldavië en verbleef u er nog vier of vijf jaar, zonder enige problemen gekend te hebben met deze arts (CGVS p. 6), waaruit kan worden afgeleid dat deze problemen niet langer actueel zijn. Hieruit kan dan ook bezwaarlijk worden besloten tot het bestaan in uw hoofd van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

Het gegeven dat uw woonst afgepakt werd door de voormalige eigenares toen uw kinderen nog klein waren, en dat u daarna uw woonst moest opgeven aan een andere vrouw die u geld geleend had voor de rechtszaak tegen de voormalige eigenares, houdt geen verband met de conventie van Genève. Bovendien blijkt dat u nadien noch met de voormalige eigenaresse, noch met de vrouw die u geld geleend had nog enig probleem heeft gekend (CGVS p. 7). Deze problemen zijn zodoende niet alleen niet actueel, maar ook onvoldoende ernstig.

Verder haalt u nog aan dat u door het verlies van uw woonst bij uw moeder en in een schuurtje woonde in armoedige omstandigheden (CGVS p. 8). Hoewel begrip kan worden opgebracht voor deze moeilijke socio-economische omstandigheden, kan hieruit niet worden besloten tot het bestaan in uw hoofd van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

U haalt ook de religie van uw zoon Ci. aan, die wegens zijn bekering tot de islam gediscrimineerd zou worden. Ook u en So. zouden wegens Ci.'s religie geweigerd worden door de maatschappij (CGVS p. 8). Er moet echter worden vastgesteld dat uw zoon zijn bekering al aanhaalde in het kader van zijn eigen verzoek om internationale bescherming in België, waarbij door het CGVS werd vastgesteld dat er geen geloof kan worden gehecht aan de bewering dat Ci. moslim zou zijn. Er kan dan ook geen geloof worden gehecht aan de bewering dat u of So. problemen zouden gekend hebben wegens Ci.'s beweerd religie, waardoor er niet kan worden besloten tot het bestaan in uw hoofd van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming wegens Ci.'s religie.

Verder haalt u discriminatie tegen u en uw zonen aan omdat jullie Roma zijn.

De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 1 maart 2022**, toegevoegd aan het administratief dossier), toont aan dat, zoals elders in Europa, heel wat Roma in Moldavië zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de louter etnische origine en vooroordelen die bestaan t.a.v. de Roma (ook de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Roma-kinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers, wantrouwen t.a.v. de overheid, enz. spelen een rol).

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, waaronder Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is in Moldavië het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden aanwezig en worden de rechten van de minderheden ook gerespecteerd. De mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa schrijft in een rapport van maart 2020 dat de Moldavische autoriteiten, met ondersteuning vanuit internationale organisaties, de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd om de inclusie van Roma in de maatschappij te verbeteren. Dat deden zij aan de hand van nationale actieplannen. Het eerste actieplan voor de periode 2011-2015 beoogde de introductie van bemiddelaars van de Roma-gemeenschap (community mediators). Het tweede actieplan voor de periode 2016-2020 legde de focus op onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, sociale bescherming, cultuur, gemeenschapsontwikkeling en deelname aan de besluitvorming. Het derde actieplan voor de

periode 2021-2024 is onder andere gericht op de bestrijding van discriminatie met behulp van de Equality Council en de Audiovisual Council (die reageert op haatspraak in de media). De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. Zo noteerde de Internationaal Labour Organization in een rapport van 2018 dat de aanstelling van een Roma als raadgever sociale kwesties voor de eerste minister in 2012 een positief signaal was. Recent stelde de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, wat grotendeels te danken is aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de verbetering van hun levensomstandigheden niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging dienen te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden moeten het ontzeggen van rechten en de discriminatie van die aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.

Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Naast een klacht bij de politie, bestaat de mogelijkheid om andere kanalen aan te spreken om eventuele gevallen van discriminatie aan te kaarten. Zo kan de Moldavische ombudsman aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden onderzoeken en is het mogelijk om via de website van de Equality Council een klacht in te dienen over discriminatie. Voorts zijn er verschillende Roma-organisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten.

U verklaarde dat u als Roma in Moldavië gediscrimineerd werd: zo zou u enkel 's zomers kunnen werken hebben, in de oogstperiodes, en u vermoedt dat u elders geen werk kreeg omdat potentiële werkgevers iets tegen Roma zouden hebben (CGVS p. 5-6). U verklaart echter zelf dat u dat gewoon vermoedt, en dat de uitleg die u kreeg was dat er geen vacatures waren. Verder zouden uw zoons weleens fysiek aangevallen zijn, en uitgescholden, door dronken Moldaviërs, ook louter omdat ze Roma zijn (CGVS p. 8). Ooit werd uw woonst ooit omsingeld door jongeren die het huis wilden aanvallen. Echter blijkt uit uw verklaringen dat de politie toen ingreep en de jongeren beboette (CGVS p. 8) en voorts zijn ook de problemen van uw zoons met dronken jongeren slechts geïsoleerde incidenten. Er kan dan ook niet worden geconcludeerd dat deze persoonlijk ondervonden problemen van discriminatie niet dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Ook hieruit kan dus niet worden besloten tot het bestaan in uw hoofde van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

Uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt (zie de **COI Focus. Moldavië. De Romaminderheid van 1 maart 2022**, toegevoegd aan het administratief dossier), blijkt dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderraportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen

waardoor daders ongestraft blijven. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen.

Echter dient erop gewezen te worden dat dergelijke informatie op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen. Het volstaat immers niet om op algemene wijze te verwijzen naar dergelijke informatie; een vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade dient steeds in concreto te worden aangetoond. In dit verband wijst het Commissariaatgeneraal er op dat internationale bescherming slechts kan worden verleend indien blijkt dat de verzoeker om internationale bescherming geen enkele aanspraak kan maken op nationale bescherming. Van een verzoeker om internationale bescherming mag worden verwacht dat hij of zij eerst alle realistische mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in eigen land.

Dat heeft u evenwel niet gedaan. U riep één keer de hulp van de politie in, toen jongeren uw woonst omsingelden, waarop de politie effectief ter plaatse kwamen en de jongeren beboette (CGVS p. 8). U maakte ook gebruik van het Moldavische gerechtssysteem toen de voormalige eigenares van uw woonst zich onrechtmatig toegang had verschaft en zich in uw huis had geïnstalleerd; u won bovendien de rechtszaak die daaruit voortkwam (CGVS p. 7). Uit uw verklaringen blijkt dat u in Moldavië wel degelijk kon rekenen op de bescherming van de autoriteiten bij de incidenten waarvan u het slachtoffer werd.

Uit voornoemde informatie blijkt nochtans dat er in geval van discriminatie of gewelddaden een klacht kan worden ingediend bij de politie. Uit een onderzoek van het EEF uit 2018 blijkt dat Roma (en andere kwetsbare groepen) toch een bepaalde mate van vertrouwen hebben in de politie en vaker een beroep doen op de politie in vergelijking met andere groepen van de bevolking. Daarnaast bestaan er in Moldavië ook andere kanalen, die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman of de Equality Council. Voorts voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting.

Uit bovenstaande moet worden geconcludeerd dat de problemen die u aanhaalt hetzij niet actueel, hetzij onvoldoende ernstig zijn. Er dient te worden vastgesteld dat u er niet in bent geslaagd aannemelijk te maken dat u in Moldavië een gegronde vrees dient te koesteren voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of dat u er een reëel risico zou lopen op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

U riep verder nog de medische problemen in van zowel u als uw zoon: So. hoort slecht en heeft leverproblemen, zelf heeft u slechts één nier. Deze door u ingeroepen medische problemen houden echter geen verband met de criteria zoals bepaald bij artikel 1, A (2) van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, noch met de criteria vermeld in artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet inzake subsidiaire bescherming. U dient zich voor de beoordeling van deze medische elementen te richten tot de geëigende procedure. Dit is een aanvraag voor een machtiging tot verblijf te richten aan de staatssecretaris of zijn gemachtigde op basis van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980.

De documenten die u neerlegt veranderen niets aan bovenstaande vaststellingen. Uw identiteitsdocumenten (paspoort van u en van So.) bevatten gegevens die momenteel niet ter discussie staan. Het doktersattest toont aan dat So. gehoorproblemen kent, maar dat werpt geen nieuw licht op bovenstaande. Het inschrijvingsformulier van So. bij het centrum voor basiseducatie Brugge-Oostende-Westhoek houdt geen verband met jullie vrees in Moldavië.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

(...)"

1.3. De bestreden beslissing, genomen ten aanzien van verzoeker, luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen heeft u de Moldavische nationaliteit. U werd geboren op 31 december 1992 in wijk Drochia in het dorp Nikarjan. U bent Roma van etnie en christen van religie. U ging niet naar school en werkte niet.

U heeft twee broers: uw tweelingbroer Ci. R. (O.V. X.XXX.XXX) en I., die in 2017 overleed op 22-jarige leeftijd door ziekte.

Tijdens uw jeugd raakte uw moeder, Cl. R. (O.V. X.XXX.XXX), jullie woonst kwijt. De eigenares van jullie huis had zich zomaar in uw woning had binnengelaten en zich er opnieuw gevestigd. Een jaar later besliste de rechtbank dat de woning wel degelijk van uw moeder was, maar ze raakte alsnog de woning kwijt: ze had geld geleend om de rechtszaak te bekostigen en kon deze lening niet terugbetalen, waardoor ze het huis uiteindelijk overdroeg aan de vrouw die haar geld geleend had om de schuld te vereffenen. Daarna woonden jullie afwisselend in een schuurtje en bij uw grootmoeder.

Uw broer I. overleed in 2017 op 22-jarige leeftijd door ziekte. Daarna scheidden uw moeder en vader. Uw moeder vermoedde dat de artsen fouten gemaakt hebben bij de behandeling van I. en sprak daarover in een reportage van een tv-programma. Ze wou klacht indienen tegen de artsen, maar een arts genaamd G. intimideerde haar en stelde dat ze nog grotere problemen zou krijgen als ze klacht zou indienen, waardoor ze daarvan afzag. De arts liet ook iemand naar haar bellen met dezelfde bedreigende boodschap, het laatst mogelijk twee jaar geleden.

Na de dood van I. trokken u en uw moeder naar Frankrijk, waar jullie asiel aanvroegen, maar u werd er afgewezen. Jullie trokken naar Nederland, waar u ook een verzoek om internationale bescherming deed, maar zij verwezen u terug naar Frankrijk. Daarop keerden jullie terug naar Moldavië, waar u nog vijf jaar gewoond heeft.

Uw broer Ci. was in 2021 naar België gekomen en deed er een verzoek om internationale bescherming, maar werd geweigerd.

In 2022 besliste u samen met uw moeder ook naar België te komen: jullie hebben beiden gezondheidsproblemen en hadden genoeg van de vijandige omgeving waarin jullie woonden. Immers werden u en uw broer in Moldavië gedurende de jaren uitgescholden door dronkaards en soms zelfs fysiek aangevallen, enkel omdat jullie Roma zijn, en u maakte ook eens mee dat jongeren uw woonst omringden om jullie aan te vallen, waarna zij enkel een boete kregen van de politie.

Na uw vertrek uit Moldavië, omstreeks mei-juni 2022, verbleef u nog ongeveer anderhalve maand in Polen om er geld te verdienen om de rest van de reis richting België te bekostigen. U en uw moeder arriveerden in België en deden er samen een verzoek om internationale bescherming op 2 augustus 2022.

Ter staving van uw asielrelaas legde u uw internationaal paspoort en dat van uw moeder neer, een medisch attest over uw gehoorproblemen, en een inschrijvingsformulier van het Ligo centrum voor basiseducatie in regio Brugge-Oostende-Westhoek.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw asielaanvraag op dezelfde motieven baseert als degene die werden aangehaald door uw moeder. In het kader van de door haar ingediende asielaanvraag werd een beslissing van weigering van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus genomen omwille van het feit dat jullie asielmotieven onvoldoende ernstig en niet actueel zijn. Bijgevolg kan dan ook niet in

uw hoofde besloten worden tot het bestaan van een gegronde vrees in de zin van de Vluchtelingenconventie of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van de subsidiaire bescherming.

De motivering van de beslissing in hoofde van uw moeder luidt als volgt:

[...]

Via uw advocaat gaf u nog enkele opmerkingen door op de notities van het persoonlijk onderhoud. Deze betroffen details over uw verblijf bij uw grootmoeder, hetgeen niet van invloed is op bovenstaande.

C. Conclusie

*Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.
(...)"*

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

2.1.1. In een enig middel voeren verzoekers de schending aan van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de materiële motiveringsplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

Verzoekers vangen hun betoog aan met een theoretische uiteenzetting over de materiële motiveringsplicht en de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming.

Verzoekers hekelen vervolgens dat de verwerende partij meent dat er geen aanwijzingen zijn dat zij nood hebben aan de bescherming, geboden door het Internationaal Verdrag betreffende de Status van Vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (hierna: het Verdrag van Genève), noch aan subsidiaire beschermingsstatus. Zij zijn het in het bijzonder niet eens met de bewering van de verwerende partij dat hun problemen geen link zouden hebben met het Verdrag van Genève en niet meer actueel zouden zijn.

Verzoekers wensen op te merken dat zij hun hele leven gediscrimineerd en genegeerd worden omwille van hun etnie en hun religie en dat zij alles moeten ondergaan en nergens terecht kunnen voor rechtvaardigheid. Zij vervolgen dat de zoon van verzoekster (en broer van verzoeker) stierf door de schuld van een arts, genaamd G., die hier gewoon mee weg kwam, dat zij uit hun huis werden gezet door de vorige eigenares van het huis zonder dat de staat hier iets tegen ondernam en dat zij in erbarmelijke omstandigheden moesten leven. Zij stellen nog dat zij ten einde raad zijn en dat zij in Moldavië geen volwaardige leden van de maatschappij zijn en evenmin gezien worden als Moldaviërs. Zij hernemen vervolgens de door verzoekster tijdens haar persoonlijk onderhoud bij het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het commissariaat-generaal) afgelegde verklaringen over hun problemen en besluiten dat de verwerende partij geen grondig onderzoek heeft gevoerd naar hun vluchtmotieven.

Verzoekers vervolgen hun betoog door te stellen dat discriminatie en haat ten aanzien van Roma's alomtegenwoordig is in de Moldavische maatschappij, met alle gevolgen van dien. Zij verwijzen naar algemene landeninformatie uit 2018 in dit verband. Hoewel de Moldavische overheid de afgelopen jaren inspanningen heeft geleverd om de Roma-minderheid te integreren en discriminatie te bestrijden, kan volgens verzoekers niet worden ontkend dat er nog veel moet worden gedaan en dat deze pogingen niet altijd succesvol zijn. Zij verwijzen hiervoor naar passages uit de door de verwerende partij aangehaalde COI Focus. Verzoekers besluiten dat de risico's om het doelwit te worden vanwege hun etniciteit bijzonder groot zijn en niet genegeerd kunnen worden en dat zij niet begrijpen dat de verwerende partij meent te kunnen stellen dat zij terug zouden kunnen keren naar Moldavië zonder gevaar voor hun leven en/of schending van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM).

2.1.2. Verzoekers vragen de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) in hoofddorpe om hen de vluchtelingenstatus toe te kennen, in subsidiaire orde om hen de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en uiterst subsidiair om de bestreden beslissingen te vernietigen en de zaak terug te sturen naar het commissariaat-generaal voor verder onderzoek.

2.2. Stukken

Verzoekers voegen ter staving van hun betoog geen bijkomende stukken bij het voorliggende verzoekschrift.

2.3. Beoordeling van het beroep

2.3.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissingen zijn gesteund en de kritiek van verzoekers daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollège dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om *“een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie”* te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, punt 3, van de richtlijn 2013/32/EU.

2.3.2. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU, en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de

materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5, van de Vreemdelingenwet moet, onder meer, rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast, alsook met de door de verzoeker overgelegde documenten en afgelegde verklaringen. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit, alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staakt met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4, van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- “a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”*

2.3.3. Ingevolge artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming van verzoekers in hetgeen volgt bij voorrang onderzocht in het kader van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

De Raad dient daarbij een arrest te vellen dat op afdoende wijze gemotiveerd is en aangeeft om welke redenen verzoekers al dan niet voldoen aan de criteria, zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Gelet op het devolutieve karakter van onderhavig beroep, dient hij daarbij, zo weze herhaald, niet noodzakelijk in te gaan op alle aangevoerde argumenten.

2.3.4. De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissingen op motieven moeten steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissingen in aanmerking kunnen genomen worden.

2.3.5. Beoordeling in het licht van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet

2.3.5.1. Verzoekers vrezen bij terugkeer naar hun land van herkomst, Moldavië, te worden vervolgd. Ze verwijzen in dit verband naar de problemen die zij hadden met een arts, genaamd G., het probleem aangaande hun woonst die werd afgepakt door de vorige eigenaar van het huis, de moeilijke socio-economische omstandigheden waarin zij leven in Moldavië, de religie van hun zoon/broer Ci, waardoor zowel hijzelf als verzoekers zouden gediscrimineerd worden, en de discriminatie tegen hen omdat zij Roma zijn.

Blijkens de bestreden beslissingen zijn verzoekers er niet in geslaagd aannemelijk te maken dat zij in Moldavië een gegronde vrees voor vervolging, in de zin van het Verdrag van Genève, dienen te koesteren, of een reëel risico op het lijden van ernstige schade, zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming, zouden lopen, daar de door hen aangehaalde problemen onvoldoende ernstig en niet

actueel zijn. Zo (i) oordeelt de commissaris-generaal dat de problemen van verzoekers met een arts genaamd G. niet langer actueel zijn. Voorts (ii) is verzoekers' probleem aangaande hun woonst die werd afgepakt door de vorige eigenaar van het huis niet actueel en niet voldoende ernstig en houdt dit geen verband met het Verdrag van Genève. Tevens (iii) kan uit de moeilijke socio-economische omstandigheden waarin verzoekers leven in Moldavië niet worden besloten tot het bestaan in hun hoofde van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade. Verder (iv) kan geen geloof worden gehecht aan de beweerde bekering tot de islam van hun zoon/broer Ci, waardoor het evenmin geloofwaardig is dat zowel hij als verzoekers hierdoor problemen zouden kennen/gekend hebben. Daarnaast (v) maken verzoekers niet aannemelijk dat zij in Moldavië, als etnische Roma, zullen worden onderworpen aan discriminatie die kan worden beschouwd als vervolging in de zin van het Verdrag van Genève en blijkt niet dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om op te treden en bescherming te bieden. De door verzoekers ingeroepen medische problemen (vi) nopen niet tot internationale bescherming en verzoekers dienen zich tot de geëigende procedure te wenden. Tot slot (v) kunnen de door verzoekers neergelegde documenten alsook de door verzoeker gemaakte opmerkingen bij de notities van zijn persoonlijk onderhoud, omwille van de in de bestreden beslissingen vervatte redenen, aan de voorgaande vaststellingen niets wijzigen.

In de bestreden beslissingen wordt op omstandige wijze gemotiveerd aangaande bovenvermelde vaststellingen. Hieruit blijkt dat de commissaris-generaal het verzoek om internationale bescherming van verzoekers op individuele wijze heeft onderzocht en omstandig en duidelijk de motieven heeft uiteengezet waarop hij zijn beslissingen baseert. Te dezen ondernemen verzoekers in het voorliggend verzoekschrift geen ernstige poging om de motieven van de bestreden beslissingen te weerleggen of te ontkrachten. Het komt nochtans aan verzoekers toe om deze motieven aan de hand van concrete elementen en argumenten in een ander daglicht te plaatsen. Door zich louter te beperken tot het poneren van een vrees voor vervolging, het herhalen van een aantal eerder afgelegde verklaringen en het stellen dat in de mate waarin er zich contradicties en omissies in hun verhaal voordoen, deze zeker niet van dien aard zijn om tot de ongeloofwaardigheid van hun asielrelaas te besluiten, terwijl nergens in de bestreden beslissingen op basis van contradicties of omissies wordt besloten tot de niet-aannemelijkheid van haar asielrelaas, blijven verzoekers daartoe echter in gebreke.

2.3.5.2. Na lezing van het administratief dossier besluit de Raad, in navolging van de commissaris-generaal, dat verzoekers geen geloofwaardige elementen aanbrengen waaruit kan blijken dat zij hun land van herkomst zijn ontvlucht of dat zij er niet naar zouden kunnen terugkeren omwille van een gegronde vrees voor vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin.

2.3.5.3. Wat betreft de problemen die verzoekers hadden met een arts genaamd G., het probleem aangaande hun woonst die werd afgepakt door de vorige eigenaar van het huis en de moeilijke socio-economische omstandigheden waarin zij leven in Moldavië, oordeelt de commissaris-generaal terecht het volgende:

“Met betrekking tot de vrees die u aanhaalt ten aanzien van de arts G., die u zou bedreigd hebben na de dood van uw zoon I., moet het volgende worden opgemerkt. U ontvluchtte Moldavië reeds in 2018 wegens deze problemen en deed toen een verzoek om internationale bescherming in Frankrijk. Nadien keerde u echter terug naar Moldavië en verbleef u er nog vier of vijf jaar, zonder enige problemen gekend te hebben met deze arts (CGVS p. 6), waaruit kan worden afgeleid dat deze problemen niet langer actueel zijn. Hieruit kan dan ook bezwaarlijk worden besloten tot het bestaan in uw hoofde van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

Het gegeven dat uw woonst afgepakt werd door de voormalige eigenares toen uw kinderen nog klein waren, en dat u daarna uw woonst moest opgeven aan een andere vrouw die u geld geleend had voor de rechtszaak tegen de voormalige eigenares, houdt geen verband met de conventie van Genève. Bovendien blijkt dat u nadien noch met de voormalige eigenaresse, noch met de vrouw die u geld geleend had nog enig probleem heeft gekend (CGVS p. 7). Deze problemen zijn zodoende niet alleen niet actueel, maar ook onvoldoende ernstig.

Verder haalt u nog aan dat u door het verlies van uw woonst bij uw moeder en in een schuurtje woonde in armoedige omstandigheden (CGVS p. 8). Hoewel begrip kan worden opgebracht voor deze moeilijke socio-economische omstandigheden, kan hieruit niet worden besloten tot het bestaan in uw hoofde van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.”

Deze overwegingen zijn pertinent en draagkrachtig en vinden steun in het administratief dossier van verzoekster. In hun verzoekschrift komen verzoekers niet verder dan het volharden in hun vrees en het louter herhalen van de door verzoekster in dit verband afgelegde verklaringen, hetgeen geen dienstig verweer is. Bij gebrek aan enig concreet en dienstig verweer blijven bovenstaande overwegingen bijgevolg onverminderd overeind en worden deze door de Raad tot de zijne gemaakt.

2.3.5.4. Wat betreft de beweerde bekering tot de islam van verzoeksters zoon, verzoekers broer, Ci., en de daaruit voortvloeiende problemen, wordt in de bestreden beslissing dan weer op pertinente wijze als volgt overwogen:

“U haalt ook de religie van uw zoon Ci. aan, die wegens zijn bekering tot de islam gediscrimineerd zou worden. Ook u en So. zouden wegens Ci.’s religie geweigerd worden door de maatschappij (CGVS p. 8). Er moet echter worden vastgesteld dat uw zoon zijn bekering al aanhaalde in het kader van zijn eigen verzoek om internationale bescherming in België, waarbij door het CGVS werd vastgesteld dat er geen geloof kan worden gehecht aan de bewering dat Ci. moslim zou zijn. Er kan dan ook geen geloof worden gehecht aan de bewering dat u of So. problemen zouden gekend hebben wegens Ci.’s beweerde religie, waardoor er niet kan worden besloten tot het bestaan in uw hoofd van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming wegens Ci.’s religie.”

Verzoekers laten ook deze overwegingen, die pertinent en draagkrachtig zijn, volledig onverlet, zodat deze bij gebrek aan enig concreet en dienstig verweer, onverminderd overeind blijven. Waar verzoekers in het verzoekschrift stellen dat zij, omwille van hun religie, gediscrimineerd en genegeerd worden, merkt de Raad op dat verzoekers verklaarden dat enkel hun zoon/broer Ci. bekeerd was tot de islam, waaraan evenwel geen geloof kan worden gehecht, en dat zij allebei christen zijn (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud verzoekster, p. 3 en notities persoonlijk onderhoud verzoeker p. 3). Zij maakten nergens tijdens de administratieve procedure melding van problemen die zij ondervonden in Moldavië omwille van het feit dat zij christen waren of van het gegeven dat zij dergelijke problemen vrezen bij terugkeer. Verzoekers kunnen zich dan ook niet voor het eerst in het verzoekschrift en zonder enige verdere duiding dienstig beroepen op een vrees voor vervolging omwille van hun religie.

2.3.5.5. Daarnaast maken verzoekers niet aannemelijk dat zij in Moldavië, als etnische Roma, zullen worden onderworpen aan discriminatie die kan worden beschouwd als vervolging in de zin van het Verdrag van Genève.

Waar verzoekers zich beroepen op de situatie van de Roma in Moldavië, wijst de Raad erop dat de verwerende partij hier in de bestreden beslissingen reeds de aandacht op vestigde en dat zij zelf beklemtoont dat de Roma in Moldavië op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden en dat zij zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden, zoals terdege blijkt uit de bij het administratief dossier gevoegde COI Focus “Moldavië, De Roma-minderheid” van 1 maart 2022. Verduidelijkt wordt als volgt:

“De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 1 maart 2022, toegevoegd aan het administratief dossier), toont aan dat, zoals elders in Europa, heel wat Roma in Moldavië zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze is situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan t.a.v. de Roma (ook de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Roma-kinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers, wantrouwen t.a.v. de overheid, enz. spelen een rol).

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, waaronder Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is in Moldavië het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden aanwezig en worden de rechten van de minderheden ook gerespecteerd. De mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa schrijft in een rapport van maart 2020 dat de Moldavische autoriteiten, met ondersteuning vanuit internationale organisaties, de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd om de inclusie van Roma in de maatschappij te verbeteren. Dat deden zij aan de hand van nationale actieplannen. Het eerste actieplan voor de periode 2011-2015 beoogde de introductie van bemiddelaars van de Roma-gemeenschap (community mediators). Het tweede actieplan

voor de periode 2016-2020 legde de focus op onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, sociale bescherming, cultuur, gemeenschapsontwikkeling en deelname aan de besluitvorming. Het derde actieplan voor de periode 2021-2024 is onder andere gericht op de bestrijding van discriminatie met behulp van de Equality Council en de Audiovisual Council (die reageert op haatspraak in de media). De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. Zo noteerde de Internationaal Labour Organization in een rapport van 2018 dat de aanstelling van een Roma als raadgever sociale kwesties voor de eerste minister in 2012 een positief signaal was. Recent stelde de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, wat grotendeels te danken is aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de verbetering van hun levensomstandigheden niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging dienen te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden moeten het ontzeggen van rechten en de discriminatie van die aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.”

Gelet op bovenstaande informatie omtrent de algemene situatie voor Roma in Moldavië, die blijkt uit de COI Focus “Moldavië. De Roma-minderheid” d.d. 1 maart 2022 (administratief dossier, map landeninformatie), treedt de Raad de verwerende partij bij in haar conclusie dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Door verzoekers worden geen concrete en objectieve gegevens aangebracht die hierop een ander licht werpen.

De Raad wijst erop dat de voormelde COI Focus werd opgesteld op basis van informatie die op een zorgvuldige wijze werd verzameld en op een objectieve en onpartijdige manier een beeld schetst van de huidige situatie van de Roma in Moldavië, en dat bij het opstellen van deze COI Focus rekening werd gehouden met het oordeel van tal van binnen- en buitenlandse observatoren inzake de naleving van de mensenrechten in het land. Het toezichtsrapport van 2 oktober 2018 van de Raad van Europa, waarnaar verzoekers in hun verzoekschrift verwijzen, werd reeds mee in overweging genomen bij het opstellen van de COI Focus, aangezien hierin in verschillende voetnoten wordt verwezen naar de weblink van het voormelde toezichtsrapport. Dit rapport was slechts één van de talrijke bronnen die CEDOCA hanteerde om tot de in deze COI Focus opgenomen bevindingen te komen. Voorts merkt de Raad op dat het toezichtsrapport van de Raad van Europa overigens reeds dateert van 2018. De door de verwerende partij gehanteerde COI Focus dateert van maart 2022 en is gestoeld op omstandige, veelvoudige, specifieke en nauwgezette informatiebronnen, waaronder eveneens verschillende rapporten van de Raad van Europa van recentere datum dan het door verzoekers geciteerde rapport. Voor het overige citeren verzoekers slechts uit de COI Focus van maart 2022 zelf waarin wordt erkend dat de Roma in Moldavië op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden en dat er de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen ondernomen werden om de situatie van Roma's in Moldavië te verbeteren, doch dat dit een werk van lange adem is.

Uit de voormelde COI Focus blijkt dat er in Moldavië geen sprake is van een actief repressiebeleid jegens de Roma, noch van een beleid dat gericht is op discriminatie of vervolging van Roma. Integendeel, uit de COI Focus volgt dat de voorbije jaren inspanningen zijn geleverd om de inclusie van Roma in de

Moldavische maatschappij te verbeteren, onder meer aan de hand van nationale actieplannen, maar dat het een proces van lange adem betreft om de integratie, onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de verbetering van de levensomstandigheden en een kentering in de houding van de orde- en andere diensten te realiseren. Evenwel kan niet worden ontkend dat hiertoe de afgelopen jaren diverse stappen werden ondernomen, zoals in de betreffende COI Focus, alsook in de bestreden beslissingen omstandig wordt toegelicht.

Daar er in Moldavië geen situatie voorhanden is die blijk geeft van een systematische vervolging van leden van de Roma-gemeenschap omwille van hun etnische origine, komt het verzoekers dan ook toe om hun vrees voor vervolging dan wel het reëel risico op ernstige schade te individualiseren en *in concreto* aan te tonen. Wat betreft het voorgaande rapport uit 2018, wijst de Raad er nog op dat deze informatie van louter algemene aard is en geen betrekking heeft op hun persoon. Dergelijke algemene informatie kan geenszins volstaan om aan te tonen dat verzoekers daadwerkelijk zouden dreigen te worden geviséerd of vervolgd of dat het hen aldaar aan nationale bescherming ontbeert. Verzoekers dienen zulks *in concreto* aannemelijk te maken en blijven hiertoe, gelet op de onderstaande vaststellingen, in gebreke.

In de bestreden beslissingen wordt dienaangaande op pertinente wijze als volgt geoordeeld:

“U verklaarde dat u als Roma in Moldavië gediscrimineerd werd: zo zou u enkel ’s zomers kunnen werken hebben, in de oogstperiodes, en u vermoedt dat u elders geen werk kreeg omdat potentiële werkgevers iets tegen Roma zouden hebben (CGVS p. 5-6). U verklaart echter zelf dat u dat gewoon vermoedt, en dat de uitleg die u kreeg was dat er geen vacatures waren. Verder zouden uw zoons weleens fysiek aangevallen zijn, en uitgescholden, door dronken Moldaviërs, ook louter omdat ze Roma zijn (CGVS p. 8). Ooit werd uw woonst ooit omsingeld door jongeren die het huis wilden aanvallen. Echter blijkt uit uw verklaringen dat de politie toen ingreep en de jongeren beboette (CGVS p. 8) en voorts zijn ook de problemen van uw zoons met dronken jongeren slechts geïsoleerde incidenten. Er kan dan ook niet worden geconcludeerd dat deze persoonlijk ondervonden problemen van discriminatie niet dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Ook hieruit kan dus niet worden besloten tot het bestaan in uw hoofde van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de conventie van Genève of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.”

Door in het verzoekschrift hun verklaringen te herhalen en louter te poneren dat zij hun hele leven gediscrimineerd en genegeerd zijn omwille van hun etnie en dat zij in Moldavië geen volwaardige leden van de maatschappij zijn en evenmin gezien worden als Moldaviërs, slagen verzoekers er niet in concreet aan te tonen dat de discriminatie waaraan zij bij terugkeer naar Moldavië zouden worden onderworpen als vervolging in de zin van het Verdrag van Genève kan worden aangemerkt. Zoals eerder gesteld, volgt uit de landeninformatie dat mogelijke gevallen van discriminatie van de Roma binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van het Verdrag van Genève, daar eventuele problemen van discriminatie in Moldavië niet die aard, intensiteit en draagwijdte zijn om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich immers geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moet het ontzeggen van rechten en discriminatie van dien aard zijn dat dit aanleiding geeft tot een toestand die kan worden gelijkgeschakeld met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat de fundamentele mensenrechten van een verzoeker worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst voor die verzoeker ondraaglijk wordt (RvS 27 februari 2001, nr. 93.571). Zoals blijkt uit de voorgaande vaststellingen, hebben verzoekers dit niet aangetoond.

Bovendien kan, zoals in de bestreden beslissingen genoegzaam wordt aangehaald, *“geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Naast een klacht bij de politie, bestaat de mogelijkheid om andere kanalen aan te spreken om eventuele gevallen van discriminatie aan te kaarten. Zo kan de Moldavische ombudsman aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden onderzoeken en is het mogelijk om via de website van de Equality Council een klacht in te dienen over discriminatie. Voorts zijn er verschillende Roma-organisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten.*

[...]

Uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt (zie de COI Focus. Moldavië. De Romaminderheid van 1 maart 2022, toegevoegd aan het administratief dossier), blijkt dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderraportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen.

Echter dient erop gewezen te worden dat dergelijke informatie op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen. Het volstaat immers niet om op algemene wijze te verwijzen naar dergelijke informatie; een vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade dient steeds in concreto te worden aangetoond. In dit verband wijst het Commissariaat-generaal er op dat internationale bescherming slechts kan worden verleend indien blijkt dat de verzoeker om internationale bescherming geen enkele aanspraak kan maken op nationale bescherming. Van een verzoeker om internationale bescherming mag worden verwacht dat hij of zij eerst alle realistische mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in eigen land.

Dat heeft u evenwel niet gedaan. U riep één keer de hulp van de politie in, toen jongeren uw woonst omsingelden, waarop de politie effectief ter plaatse kwamen en de jongeren beboette (CGVS p. 8). U maakte ook gebruik van het Moldavische gerechtsstelsel toen de voormalige eigenares van uw woonst zich onrechtmatig toegang had verschaft en zich in uw huis had geïnstalleerd; u won bovendien de rechtszaak die daaruit voortkwam (CGVS p. 7). Uit uw verklaringen blijkt dat u in Moldavië wel degelijk kon rekenen op de bescherming van de autoriteiten bij de incidenten waarvan u het slachtoffer werd."

Verzoekers laten deze overwegingen, die pertinent en draagkrachtig zijn, volledig onverlet, zodat deze bij gebrek aan enig concreet en dienstig verweer, onverminderd overeind blijven. Uit deze overwegingen blijkt geenszins dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn op te treden en bescherming te bieden of dat verzoekers eerst alle realistische mogelijkheden om (opnieuw) bescherming te verkrijgen van het nationale autoriteiten hebben uitgeput.

Gelet op het voorgaande hebben verzoekers niet aannemelijk gemaakt dat zij bij terugkeer naar Moldavië als etnische Roma vervolging of ernstige schade zouden moeten vrezen.

2.3.5.6. Verzoekers voeren tot slot geen verweer tegen de motieven van de bestreden beslissingen in verband met hun medische problemen, met betrekking tot de door hen in de loop van de procedure voorgelegde documenten en de door verzoeker gemaakte opmerkingen bij de notities van zijn persoonlijk onderhoud, zodat de Raad om dezelfde redenen als de commissaris-generaal, die genoegzaam en afdoende worden toegelicht in de bestreden beslissingen, deze stukken en opmerkingen niet in aanmerking neemt als bewijs van de door hen voorgehouden vrees voor vervolging.

2.3.5.7. Het geheel aan documenten, objectieve landeninformatie en de verklaringen van verzoekers in acht genomen en gezien in hun onderlinge samenhang, acht de Raad het geheel aan de voormelde bevindingen voldoende determinerend om te besluiten dat verzoekers hun voorgehouden problemen niet actueel en onvoldoende ernstig zijn.

Wanneer zoals *in casu* wordt besloten dat de voorgehouden problemen niet actueel en onvoldoende ernstig zijn, is er geen reden om dit te toetsen aan de voorwaarden die inzake de erkenning van vluchtelingen worden gesteld door artikel 1, A, (2), van het Verdrag van Genève en artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet.

2.3.5.8. In acht genomen hetgeen voorafgaat, kan in hoofdte van verzoekers geen gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1 van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, in aanmerking worden genomen.

2.3.6. Beoordeling in het licht van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet

2.3.6.1. Met betrekking tot de ernstige schade, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, a), van de Vreemdelingenwet, stelt de Raad vast dat verzoekers geen concrete elementen aanbrengen op basis

waarvan het bestaan van een reëel risico op de doodstraf of executie in hun hoofdte kan worden afgeleid. Ook uit de landeninformatie blijkt niet dat zij dergelijk risico lopen in Moldavië.

2.3.6.2. In zoverre verzoekers zich met betrekking tot de ernstige schade, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, b), van de Vreemdelingenwet, beroepen op dezelfde motieven als deze aangehaald ter staving van hun vrees voor vervolging, kan de Raad volstaan met te verwijzen naar de hoger gedane vaststellingen daarover, waarbij geconcludeerd werd dat de door hen aangehaalde problemen onvoldoende ernstig en niet actueel zijn.

Voorts wordt vastgesteld dat verzoekers geen andere concrete persoonlijke kenmerken en omstandigheden aantonen waaruit blijkt dat zij een reëel risico lopen op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing omdat zij specifiek worden geviséerd. Verzoekers maken geen gewag van andere persoonlijke problemen die zij de laatste jaren in Moldavië zouden hebben gekend.

2.3.6.3. De subsidiaire beschermingsstatus kan niettemin worden verleend indien het aannemelijk is dat verzoekers een reëel risico op ernstige schade lopen met toepassing van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet. Verzoekers tonen evenwel niet aan dat er heden in Moldavië een situatie heerst van willekeurig geweld ingevolge een internationaal of binnenlands gewapend conflict die een ernstige bedreiging van hun leven of hun persoon impliceert.

2.3.6.4. Verzoeksters tonen, gelet op het voormelde, niet aan dat in hun hoofdte zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat zij bij een terugkeer naar Moldavië een reëel risico zouden lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, van de Vreemdelingenwet.

2.3.7. Ingevolge bovenstaande vaststellingen kunnen verzoekers niet als vluchteling worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Verzoekers tonen evenmin aan dat zij in aanmerking komen voor de toepassing van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet met betrekking tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

2.3.8. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stoeien op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekers bij het commissariaat-generaal uitvoerig werden gehoord. Tijdens deze persoonlijke onderhouden kregen zij de mogelijkheid hun vluchtmotieven uiteen te zetten en hun argumenten kracht bij te zetten, konden zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en hebben zij zich laten bijstaan door hun advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Russisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissingen heeft gesteund op alle gegevens van de administratieve dossiers, op algemeen bekende gegevens over het voorgehouden land van herkomst van verzoekers en op alle dienstige stukken. Dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan en geen grondig onderzoek gevoerd heeft naar de asielmotieven, kan derhalve niet worden bijgetreden.

2.3.9. Evenmin kan de schending van het redelijkheidsbeginsel worden volgehouden aangezien de bestreden beslissingen geenszins in kennelijke wanverhouding staan tot de motieven waarop zij zijn gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier.

2.3.10. Uit het voorgaande blijkt dat verzoekers niet aannemelijk maken dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissingen is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht, in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, kan niet worden aangenomen.

2.3.11. Waar verzoekers uiterst subsidiair vragen om de bestreden beslissingen te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om beslissingen van de commissaris-generaal tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus te vernietigen om redenen, vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, tonen verzoekers echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissingen die door de Raad niet kan worden hersteld, noch tonen zij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming in de voorliggende zaken zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. De verzoeken tot vernietiging kunnen bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partijen worden niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partijen geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op acht november tweeduizend drieëntwintig door:

V. SERBRUYNS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERKIMPEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERKIMPEN

V. SERBRUYNS